

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Univerzita Karlova

Zvolte položku. bakalářské práce z Historie – Evropská studia

Autor: Jiří Vlček

Název práce a bibliografické údaje: Reflexe severoirského konfliktu v Rudém právu v letech 1970 až 1975

Autor posudku: Ondřej Vojtěchovský

A) Posouzení obsahu

Definice cílů práce, stanovení výzkumných otázek	dobře
Metodologie práce	dobře
Koncepce a struktura práce	velmi dobře
Práce s prameny	dobře
Schopnost analýzy, interpretace a kritického myšlení	velmi dobře
Invenčnost a původnost	velmi dobře

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

Cíle práce a výzkumné otázky jsou zmíněny pouze v abstraktu, který byl zároveň zadáním práce. V samotném úvodu vymezení tématu a formulace otázek scházejí. Metodologie není promyšlená, autor pouze osvětluje, jak dospěl k výběru analyzovaných článků. Kritikou pramene a jeho hodnotou se autor v úvodu nezabývá. Koncepce a struktura práce se drží mechanicky chronologického principu podle vydání sledovaných novinových textů. S těmito texty autor pracuje kriticky. Postupuje však převážně pouze metodou uvádění nepřesností a omylů či záměrných manipulací na pravou míru. Téma práce je původní, ovšem autor v úvodu nezasazuje svůj příspěvek do širšího kontextu aktuálního stavu poznání, takže běžný čtenář si nemůže přímo z textu učinit o původnosti práce představu.

B) Posouzení formálních náležitostí

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Seznam pramenů a literatury, práce s literaturou	dobře
Poznámkový aparát	výborně
Formální struktura práce	dobře
Stylistická a jazyková úroveň	dobře
Přílohy (pokud jsou)	Zvolte položku.

Pokud je potřeba, zejména v případě hodnocení „neprospěl“ doplňte hodnocení psaným komentářem:

Autor v seznamu pramenů a literatury nerozlišuje prameny od sekundárních zdrojů.

Nadbytečně uvádí v bibliografickém záznamu údaj o ISBN. S literaturou pracuje v tom smyslu, aby korigoval nepřesné a nepravdivé informace v pramenech. Z formálního hlediska je chabě zpracován úvod, který nemá strukturu obvyklou u akademických prací (vymezení tématu a stanovení výzkumných otázek, aktuální stav poznání (kritické zhodnocení dosavadní literatury, metodologie, prameny a jejich charakteristika). Práce obsahuje řadu překlepů a pravopisných chyb (zejména ve shodě podnětu s přísudkem).

C) Celkové zhodnocení

1) Celkové shrnutí (povinné, alespoň 500 znaků)

Na kvalitě předložené práce se bohužel podepsala nedostatečná komunikace se školitelem, a to zejména v závěrečné fázi. Práci jsem před odevzdáním jako vedoucí neviděl a neměl možnost připomínkovat. Objevují se v ní tak nejen formální nedostatky, ale i chyby závažnějšího charakteru, které se projevují jak v úvodu a závěru v práci, tak i ve zpracování tématu.

Student si dostatečně nestanovil výzkumné otázky a způsob jejich řešení. Postupuje chronologicky, přičemž komentuje jednotlivé novinové texty z hlediska jejich faktografické správnosti a tendenční interpretace. Dochází tak k předem očekávanému závěru, že v komentářích a informativních člancích Rudého práva se vyskytuje množství omylů a nepřesností, přičemž část z nich lze připsat zřejmě na vrub ležérnosti autora, částečně ale i úmyslu informace čtenářům stranického deníku podat v určitém ideologicky předpojatém světle. Studentův výklad je tak poněkud mechanický a stereotypní a někdy se mi jeví až

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

puntičkářská snaha takzvaně „nachytat“ novináře Rudého práva „na švestkách“, až přehnaná. Student také nepatřičně vstupuje s novináři Rudého práva do polemiky. Jeho úkolem přitom není s texty, které jsou pro něho pramenem, polemizovat, ale analyzovat je. V jednom případě navíc student prosazuje autoritativně vysvětlení, které je zřejmě nesprávné. Když novinář Rudého práva Rovenský vysvětluje, že konflikt není náboženského rázu, Vlček poněkud naivně kontruje, že náboženské rozdíly jsou naopak základní příčinou sporu (s. 19 a 28). Neuvědomuje si, že konfesionální příslušnost byla známkou vymezující odlišnou nacionální identitu znesvářených skupin obyvatel severního Irsku. O věroučné čili náboženské otázky se pochopitelně spor nevedl. Student se snaží úporně usvědčovat redaktory stranického deníku ze záměrné manipulace občas i tam, kde tento úmysl patrně scházel. Například vytýká jednomu z autorů, že se snaží snížit vážnost ulsterského parlamentu tím, že jej nazývá pouhým „oblastním shromážděním“.

Na druhé straně student prokázal dobré kritické a analytické schopnosti. V některých případech tak dohledal zdroje informací, které dopisovatelé Rudého práva z pohodlnosti takřka kopírovali. Správný je rovněž autorův závěr, že účelem zpráv byla především soustavná kritika politiky vlády Velké Británie a britského imperialismu. Čtenáři také měli získat dojem, že jedinou skutečnou alternativu k aktuální krizi v Severním Irsku nabízí Komunistická strana Irsku, aniž by se však dozvěděli, že na politické scéně obou částí rozdělené ostrovní země zastávají komunisté zcela marginální postavení. Novináři Rudého práva tak interpretovali severoirský konflikt značně zjednodušeně, když důvody znesváření mezi katolíky a protestanty a k radikalismu na obou stranách spatřovali takřka výlučně jen ve špatných socioekonomických podmínkách, ze kterých vinili londýnskou vládu. Student rovněž správně upozorňuje, že Rudé právo sice obě strany nazývalo extremisty, celkem zřetelně však jeho sympatie patřily irské katolické straně, jakožto síle bojující proti britskému imperialismu.

Určitou slabinu však spatřuji ve snaze studenta poněkud ahistoricky Rudé právo soudit, protože se proviňuje zásadě objektivitě a faktografické přesnosti. Vedle jistě opodstatněné výtky vůči ideologické předpojatosti tak Jiří Vlček nebere dostatečně v potaz čerstvost informací, které můžeme daleko lépe ověřit teprve z časového odstupu. Faktografické nepřesnosti vznikající často při rychlé práci s informacemi pak také patrně nejsou specifickým

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Rudého práva, ani novin vycházejících v podmínkách socialistické diktatury obecně, ale pravděpodobně se vyskytují v mediálním provozu i nekomunistických společností.

Faktografických chyb a nepřesností se ostatně student dopustil sám. Komunistickou stranu působící v Irsku tak střídavě nazývá Irskou komunistickou stranou a Komunistickou stranou Irska, přičemž správný je pouze druhý termín. Irskou republikou (Republic of Ireland) se tento současný stát stal nikoliv v roce 1922, jak tvrdí autor, ale až roku 1949.

Nedostatečný úvod, který neobjasňuje, co je cílem práce, se projevuje také v závěru. Autor tak nemohl dostatečně rozvinout v závěru zmíněnou otázku, jestli Rudé právo kritikou západní imperialistické mocnosti nevysílalo implicitně poselství svým čtenářům o situaci ve vlastní zemi nebo obecně v sovětském bloku. Zdůrazňování násilí, chaosu, útlaku způsobených cizí nadvládou a nespravedlivým společenským řádem snad mělo kontrastovat s domněle poklidnou, mírovou a uměřeně blahobytnou realitou Československa nedlouho po sovětské intervenci a nástupu normalizačního režimu. Student by však musel prostudovat sekundární literaturu i k státně socialistickým sdělovacím prostředkům nebo analogické studie o mediálním pokrytí jiných zahraničně politických událostí a otázek v socialistickém Československu. Jestli je tématem jeho práce především severoirský konflikt, nebo právě státně socialistický tisk, si však student sám dostatečně neujasnil.

Celkově shrnuto, Jiří Vlček pečlivě prostudoval dobové novinové články i výběrovou sekundární literaturu k tématu severoirského konfliktu. Při rozboru článků prokázal jisté kritické a analytické schopnosti. Nezformuloval si však výzkumné otázky a k čemu jeho výzkum má vlastně sloužit. Zejména úvod vykazuje závažné formální nedostatky, což se pak projevuje negativně i v následném výkladu.

2) Případně navrhovaná témata či otázky k obhajobě

Úloha zahraničně politického zpravodajství ve státně socialistických sdělovacích prostředcích.

3) Závěrečné doporučení

Práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **dobře**.

Ve Ktové, dne 25. 8. 2023

PhDr. Ondřej Vojtěchovský, Ph.D.